

Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie

10-578 Olsztyn, Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32

tel. 89 675-52-20

WKGF 89 535-03-88

fax. 89 527-08-86

WIAS 89 675-52-20

RIO.II.621-12/2020

Olsztyn, dnia 16 lipca 2020 r.

Pani

Sandra Walczak

Korespondencja elektroniczna

redakcja@spoleczenstwo.com.pl

W odpowiedzi na maila z dnia 09.07.2020 r. (data wpływu 09.07.2020 r.) w sprawie ewentualnego przeprowadzenia kontroli w zakresie finansowania, przez gminy, schroniska dla bezdomnych zwierząt w Radysach gmina Biała Piska, Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie (RIO) informuje, co następuje:

Regionalne izby obrachunkowe jako państwowe organy kontroli dokonują kontroli gospodarki finansowej, w tym realizację zobowiązań podatkowych oraz zamówienia publiczne jednostek wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), dalej urio. Kontrole dokonywane są na podstawie kryterium legalności (zgodności z prawem) i zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym (art. 5 ust. 1 urio). Kontrole przeprowadza się na podstawie planu kontroli zatwierdzanego corocznie przez Kolegium RIO z zachowaniem wymogu przeprowadzenia kontroli kompleksowej raz na cztery lata (art. 18 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 7 ust. 1 urio).

Natomiast kontrole doraźne i problemowe mogą być przeprowadzane przez Izbę na wniosek podmiotów uprawnionych wymienionych w art. 7 urio. Z przepisu tego wynika, że RIO przeprowadzają kontrole na wniosek jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków, a także na wniosek organów administracji rządowej, agencji lub funduszy celowych w przypadku przekazania środków publicznych na rzecz tych podmiotów.

Gospodarka finansowa jednostek wymienionych w art. 1 ust. 2 urio. to ogół czynności związanych z przygotowaniem i realizacją operacji pieniężnych, w tym planowanie finansowe oraz

gromadzenie i wydatkowanie środków pieniężnych. Sposób prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1718).

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (j. t. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.), dalej ucpg., utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności m. in. zapobiegają bezdomności zwierząt na zasadach określonych w przepisach o ochronie zwierząt (ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (j. t. Dz. U. z 2020 r. poz. 638)) - art. 3 ust. 1 i 2 pkt 14 ucpg.

Na prowadzenie działalności, przez przedsiębiorców, w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części wymagane jest zezwolenie - art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 ucpg. Zezwolenia na prowadzenie działalności w przedmiotowym zakresie udziela, w drodze decyzji administracyjnej, wójt (burmistrz albo prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce świadczenia usług - art. 7 ust. 6 ucpg. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sprawuje kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów ucpg. - art. 9u ust. 1 ucpg.

Drugą ustawą, która reguluje obligatoryjne zadania własne gmin związane z problemem bezdomnych zwierząt jest ww. ustawa o ochronie zwierząt. W myśl przepisów art. 11a tej ustawy Rada Gminy wypełniając obowiązek zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie, określa, w drodze uchwały, corocznie program opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program obejmuje w szczególności: zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; odławianie bezdomnych zwierząt; obligatoryjną (obowiązkową) sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; usypianie ślepych miotów; wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich oraz zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Program zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu obciążają gminę. Projekt programu przygotowuje wójt (burmistrz albo prezydent miasta) i przekazuje do zaopiniowania właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii, organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy oraz dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy. Wskazane wyżej podmioty wydają opinię o projekcie. Niewydanie opinii, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu, uznaje się za akceptację przesłanego programu.

Kwestia sposobu wydatkowania środków finansowych na realizację programu, o którym mowa wyżej, znajduje swoje potwierdzenie w judykaturze sądów administracyjnych.

W uzasadnieniu wyroku sygn. II SA/Bd 1280/18 z dnia 29 stycznia 2019 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy stwierdził, że: „W art. 11 ust. 5 Ustawy o ochronie zwierząt ustawodawca użył sformułowania „program zawiera” wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposobu wydatkowania tych środków. Wskazuje to jednoznacznie na konieczność zamieszczenia obu wymienionych w tym przepisie elementów w treści uchwalonego przez organ gminy programu. Jest to więc norma o charakterze iuris cogentis (norma bezwzględnie obowiązująca) i jej pominięcie lub niewłaściwe zastosowanie w uchwale, prowadzić musi do jej wyeliminowania z porządku prawnego w całości. (...). Użyte przez ustawodawcę określenie „sposób wydatkowania” środków finansowych, oznacza przedstawienie w programie, jako obligatoryjnego elementu, sposobu rozdysponowania puli środków finansowych przeznaczonych na poszczególne cele i założenia przyjęte w programie. Czym innym jest wskazanie sposobów realizacji celów programu, a czym innym konkretne i jednoznaczne ustalenie w ramach przewidzianych środków sposobów ich wydatkowania, które z oczywistych względów powinny być zgodne z celami i przyjętymi założeniami programu. (...). Koniecznym jest więc co najmniej dokonanie podziału tych środków na poszczególne zadania ujęte w programie (jako że to stanowi o realności realizacji poszczególnych zadań objętych programem) i określenie jak będą one rozdysponowane. Narusza art. 11a ust. 5 Ustawy o ochronie zwierząt pozostawienie organowi wykonawczemu gminy albo innym podmiotom współdziałającym w wykonaniu uchwały swobody w zakresie sposobu wydatkowania takich środków, względnie precyzowania tegoż sposobu w zawieranych umowach. Tylko powiązanie uchwalonej kwoty środków finansowych przeznaczonych na realizację programu z konkretnym sposobem ich wydatkowania pozwala przyjąć, że nie jest on fikcją i umożliwia faktycznie wykonanie poszczególnych zadań, które są liczne, zgodnie z przyjętymi w uchwale priorytetami”.

Reasumując powyższe RIO informuje, że w toku kontroli gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego badaniu inspektorów regionalnej izby obrachunkowej podlega zgodność, dokonanego wydatku środków publicznych z budżetu jednostki samorządowej na realizację przedmiotowego zadania, z obowiązującymi przepisami ww. ufp., tj. ujęcie wydatku w budżecie jednostki w danym roku budżetowym (plan finansowy jednostki), przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j. t. Dz. U. z 2019 r. poz. 351), tj. zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości obowiązującymi w kontrolowanej jednostce oraz programami opieki nad zwierzętami bezdomnymi, zawartymi umowami np. na realizację usług polegających na odławianiu, transporcie i zapewnieniu profesjonalnej opieki nad domowymi zwierzętami bezdomnymi.

Natomiast obowiązek kontroli sposobu wydatkowania, przez przedsiębiorcę realizującego zadanie własne gminy w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami, środków finansowych przekazanych z budżetu gminy na ten cel spoczywa na wójcie (burmistrzu albo prezydencie miasta).

W uzupełnieniu informuję, iż na podstawie przepisu art. 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (j. t. Dz. U. z 2018 r. poz. 1967 z późn. zm.), przepisami rozporządzenia z dnia 23 czerwca 2004 r. (Dz. U. 158 poz. 1657) Minister

Rolnictwa i Rozwoju Wsi określił szczegółowe wymagania weterynaryjne dla prowadzenia schronisk dla zwierząt.

W celu realizacji przepisów ustawy o ochronie zwierząt Inspekcja Weterynaryjna oraz inne właściwe organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego współdziałają z samorządem lekarsko-weterynaryjnym oraz z innymi instytucjami i organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt - art. 3 ustawy. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy o ochronie zwierząt sprawuje Inspekcja Weterynaryjna - art. 34a ustawy.

Ponadto informuję, iż w związku z sygnalizowanymi nieprawidłowościami w przedmiotowym zakresie opracowaliśmy i włączyliśmy do programu kontroli kompleksowych sposób wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w wybranych jednostkach samorządu terytorialnego. Obecnie w Gminie Kruklanki prowadzona jest kontrola w wyżej wskazanym zakresie, zakończenie której przewidywane jest w dniu 31.07.2020 r.

Ustalenia kontroli zawarte w protokole kontroli udostępniane będą na wniosek zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz. 1429 z późn. zm.). Wnioski pokontrolne sformułowane w oparciu o ustalenia kontroli udostępniane są na stronie internetowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie www.rio.olsztyn.bip.net.pl w zakładce pod nazwą: działalność kontrolna - kontrole przeprowadzone.

W przypadku ujawnienia czynów penalizowanych w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz. 1440 z późn. zm.), na podstawie przepisu art. 93 ust. 1 pkt 5 ustawy złożę zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych do właściwego rzecznika dyscypliny finansów publicznych.

The image shows a red stamp with the text "PREZES Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie" and "Iwona Bendorf-Bundorf" below it. A blue ink signature is written over the stamp.